

Covid-19 gaixotasuna: tratamenduaren bilaketa eta azterketa sistematikoa

Aztertu diren farmakoek ez dute PCR konbertsioa positibotik negatibora azkartzen.

Gako-hitzak: Koronabirus 19, tratamendua, berrikuspen sistematikoa

Coronavirus 19 Disease: treatment search and systematic review

The drugs studied do not accelerate the conversion of PCR from positive to negative.

Keywords: Coronavirus 19, treatment, systematic review

Jatorrizko erreferentzia

Siordia JA Jr, Bernaba M, Yoshino K, Ulhaque A, Kumar S, Bernaba M, Bergin E. Systematic and Statistical Review of Coronavirus Disease 19 Treatment Trials. SN Compr Clin Med. 2020 Jul 15:1-12. doi: 10.1007/s42399-020-00399-6.

Kritikoki aztertutako testuaren egilea

Aitor Alberdi Azkue. Medikua. Hernaniko Osasun Zentroa.

aitor.alberdiazkue@osakidetza.eus

Amaia Ramos Garro. Erizaina. Emergentziak.

amaia.ramosgarro@osakidetza.eus

Galdera

-Pazientea: COVID-19 positiboa.

-Interbentzioa: tratamendu medikoa.

-Konparazioa: ezer ez, plazeboa edo beste farmako batzuk.

-Emitzak: birusa negatibizatzea, negatibizatzeke egun kopurua, hobekuntza klinikoa.

Bilaketa

Aurretik bilaketa bibliografikorik egin gabe, zuzenean artikuluen azterketa kritikoa egin dugu.

Ikerketaren ezaugarriak

Berrikuspen sistematikoa da. Bilaketa: Google Scholar eta Pubmed. Hizkuntza-murrizketarekin (ingelesez bakarrik).

- Aurkitutako artikulua: 57
- Sartutako artikuluen kopurua: 26

Terminoak

COVID-19, SARS-CoV2, randomized, controlled, human, retrospective, prospective, trial, hydroxychloroquine, lopinavir, ritonavir, arbidol, umifenovir, tocilizumab, favipiravir, steroids, dexamethasone, glucocorticoids, interferon, ivermectin, remdesivir, azithromycin, heparin, and low-molecular weight heparin.

Balorazio kritikoa

Bi datu-basetan baino ez dituzte bilatu. Bilaketa estrategia osatu gabe egin dute eta beraz, ezin da bilaketa errepikatu. Ez dakigu berreskuratutako ikerketen erreferentzia bibliografikoak kontrolatu diren. Ez dakigu zenbat ikertzailek egin duten artikuluen aukeraketa, kalitate-ebaluazioa eta datu-erazketa. Ageriko kalitate-irizpiderik gabe. Ez dakigu argitaratze-alboratzearen inguruko daturik. Berrikuspun sistematikoa diseinu desberdinekin egin dago, emaitzen konbinazioa egin da.

Emaitzak

Aztertutako farmakoek ez dute birusaren negatibizatzea azkartzen. Hobekuntza klinikoa berbera da lopinavir / erritonavir, arbidol, hidroxiklorokina eta erremdesibirrekin. Fabipirabirrek birusa negatibizatzeke eta hobekuntza kliniko azkarragoa erakusten du lopinavir / erritonavir eta arbidolarekin alderatuta. Heparinak onura ona erakusten du COVID-19 infekzio larriak dituzten gaixoetan.

PCR konbertsioa positibotik negatibora 14 egunetan lopinavir/erritonavir kontrolarekin alderatuta.

Ikerketa edo azpitaldea	lopinavir/erritonavir		Kontrola		Pisua	Odds Ratioa % 95KT
	Gertakariak	Guztira	Gertakariak	Guztira		
Cao 2020	32	59	40	71	% 90,3	0,92 (0,46-1,84)
Li 2020	16	21	5	7	% 1,28	1,28 (0,19-8,78)
Guztira	48	80	45	78	% 100	0,95 (0,50-1,83)

KT: Konfiantza-tartea. Heterogeneotasuna: % 0

PCR konbertsioa positibotik negatibora 7 egunetan arbidol eta lopinavir/erritonavir alderatuta.

Ikerketa edo azpitaldea	arbidol		lopinavir/erritonavir		Pisua	Odds Ratioa % 95KT
	Gertakariak	Guztira	Gertakariak	Guztira		
Li 2020	13	35	12	34	% 74,9	1,08 (0,41-2,89)
Zhu 2020	8	16	8	34	% 25,1	3,25 (0,92-11,46)
Guztira	21	51	20	68	% 100	1,63 (0,76-3,50)

KT: Konfiantza-tartea. Heterogeneotasuna: % 45

PCR konbertsioa positibotik negatibora 14 egunetan arbidol eta lopinavir/erritonavir alderatuta

Ikerketa edo azpitaldea	arbidol		lopinavir/erritonavir		Pisua	Odds Ratioa % 95KT
	Gertakariak	Guztira	Gertakariak	Guztira		
Li 2020	32	35	29	34	% 59,7	1,84 (0,40- 8,38)
Zhu 2020	16	16	19	34	% 40,3	26,23 (1,46-472,67)

Guztira	48	51	48	68	% 100	5,37 (0,35-83,30)
----------------	----	----	----	----	-------	-------------------

KT: Konfiantza-tartea. Heterogeneotasuna: % 66

PCR konbertsioa positibotik negatibora 6-7 egunetan hidroxiklorokina kontrolarekin alderatuta.

Ikerketa edo azpitaldea	hidroxiklorokina		Kontrola		Pisua	Odds Ratioa
	Gertakariak	Guztira	Gertakariak	Guztira		
Chen J 2020	13	15	14	15	% 8,6	0,46 (0,04-5,75)
Chen Z 2020	25	31	17	31	% 15,1	3,43 (1,10-10,70)
Tang 2020	43	75	39	75	% 76,3	1,24 (0,65-2,36)
Guztira	81	121	70	121	% 100	1,50 (0,88-2,57)

KT: Konfiantza-tartea. Heterogeneotasuna: % 38

Mugak

Artikulu honek oso egunean eta berria den gaixotasun bat aztertzen du. Argitaratze-alborapena dauka, berrikuspen sistematikoa osatzen duten ikerketak oso paziente gutxirekin egin dira eta ikerketa desberdinen emaitzak nahastu egin dira emaitza konbinatu bat lortzeko. Metodologia aldetik arazo batzuk planteatzen ditu, beraz, emaitzak zuhurki aplikatu behar dira. Artikulu honek frogan berehalako beharra adierazten du. Jarraipena egiten jarraitu behar dugu.